

якості теоретичної бази оперативного контролінгу. Отже в роботі пропонується в якості інструментарію оперативного контролінгу розглядати:

- прийоми щодо збору інформації для управлінського персоналу: управлінський облік, бюджетування, моделювання, ціноутворення та результативний підхід до управління;

- розрахунки, що орієнтовані на прийняття управлінських рішень: формування основних підконтрольних показників; аналіз результатів за відхиленнями, СVP-аналіз та використання методу «Директ-кост».

Автором було визначено сутність та призначено кожної складової, з точки зору забезпечення ними виконання основного призначення оперативного контролінгу в підприємстві.

Таким чином, одержав подальший розвиток інструментарій оперативного контролінгу шляхом додавання до прийомів щодо збору інформації для управлінського персоналу двох складових: управлінський облік та результативний підхід до управління та використання бюджетування як управлінської технології. Все це забезпечить управління підприємством, спрямоване на успіх, що є передумовою без кризового існування.

Література:

1. Петренко С.Н. Контролинг: учебное пособие / С.Н. Петренко. – К.: Ника- Центр, Эльга, 2004. – 341 с.

2. Рибак О.В. Формування механізму контролінгу в управлінні результативною діяльністю підприємства: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О.В. Рибак. – Хмельницький, 2014. – 248 с.

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Жовтяк Г.А., к.е.н., доцент
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Кожне підприємство в ході своєї господарської діяльності є учасником конкурентної боротьби за споживача, за становлення міцних конкурентних позицій на ринку, а тому одним із важливих елементів його успішного функціонування є визначення ефективного механізму забезпечення конкурентоспроможності. На сьогоднішній день проблема ефективного управління підприємством стає нагальною для сучасних підприємців, адже міжнародна конкуренція, глобалізація ринків, масштабне проникнення іноземних товарів на український ринок переводять проблему управління конкурентоспроможністю підприємства до числа пріоритетних управлінських

завдань, успішне вирішення яких забезпечить виживання і розвиток підприємств у новому середовищі.

Проблема підвищення конкурентоспроможності має кілька аспектів: технологічний, організаційний, економічний, соціальний, юридичний та комерційний. Всі вони становлять єдину систему забезпечення конкурентоспроможності підприємства, яка включає в себе три рівні: оперативний, тактичний та стратегічний рівні.

Механізм забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів підприємницької діяльності являє собою сукупність теоретичних передумов, практичних прийомів і способів, управлінських дій і важелів, використання яких спрямоване на формування, підтримку та посилення конкурентних переваг суб'єктів підприємницької діяльності, підвищення конкурентного потенціалу та забезпечення конкурентоспроможності. Запропонований механізм має бути інтегрованим у систему управління діяльністю суб'єкта підприємницької діяльності.

Практика розвитку сучасного бізнесу доводить, що без ефективної системи управління конкурентоспроможністю неможливо забезпечити успіх підприємства в його боротьбі за виживання, досягнення провідних ринкових позицій та забезпечення довготривалого ефективного функціонування в динамічному конкурентному середовищі [1].

Управління конкурентоспроможністю підприємства має бути спрямованим на:

- 1) нейтралізацію негативних чинників впливу на рівень конкурентоспроможності підприємства формуванням захисту проти них;
- 2) використання позитивних зовнішніх чинників впливу для нарощування та реалізації конкурентних переваг підприємства;
- 3) забезпечення гнучкості управлінських дій і рішень [2, с. 180].

Зазначимо, що глобальною умовою забезпечення високої конкурентоздатності підприємства є реалізація таких факторів: забезпечення якості та ресурсозбереження.

Основними завданнями ресурсного забезпечення є: 1) забезпечення високого наукового рівня робіт і процесів по ресурсозбереженню; 2) аналіз ефективності використання ресурсів; 3) ретельне обґрунтування напрямків витрати ресурсів; 4) стимулювання підвищення ефективності використання ресурсів; 5) організація навчання персоналу прогресивним технологіям, методам, моделям і інструментам ефективного використання ресурсів.

Отже, впровадження сучасних технологій приведе до істотної економії й одержання додаткового прибутку. Аналіз механізму дії законів організації структур і процесів є неодмінною умовою підвищення якості управління як головного фактора підвищення конкурентоздатності підприємства. При цьому, конкурентні переваги виявляються в потенціалі підприємства, зберігаються і примножуються шляхом підвищення якості управління, реалізуються в нововведеннях і інноваціях.

Література:

1. Омеляненко Т.В., Барабась Д.О., Вакуленко А.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : [навч. посіб.] / Т.В. Омеляненко, Д.О. Барабась, А.В. Вакуленко. – К.: КНЕУ, 2006. – 272с.

2. Нападівська Л.А. Сучасні підходи до управління конкурентоспроможністю підприємства / Л.А. Нападівська // Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: зб. наук. пр. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – С. 179-181.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ТЕХНОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Кирчата І.М., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У сучасних умовах з метою поліпшення конкурентних позицій керівникам підприємств необхідно враховувати технологічні вимоги і ухвалювати рішення, направлені на впровадження нових або удосконалення наявних технологій.

Інноваційна діяльність припускає використання новітніх технологій, технічні розробки, впровадження нових виробничих процесів, нових видів товарів і послуг, а також виробничих систем, які застосовуватимуться на підприємстві і сприятимуть позитивному ефекту на рівні економічних і соціальних відносин.

Для збільшення зростання виробництва технологічноскладних і наукоємних товарів потрібна концентрація значних фінансових ресурсів, спрямованих на інноваційні розробки. Саме тому для підвищення конкурентоспроможності підприємству необхідно здійснювати ефективний технологічний менеджмент, який дозволить впливати на основні показники діяльності підприємства.

За таких умов вимоги до технологічного менеджменту полягають в наступному:

- визначення потреби в продукції або послугі;
- точне визначення ринкового попиту і області реалізації;
- чітке визначення вимог споживача на основі постійного аналізу контактів або потреб ринку з урахуванням будь-яких невизначених потреб або тенденцій з боку споживача;
- чітке інформування постачальника про всі вимоги, що пред'являються споживачам;
- організація ефективного маркетингу;
- управління якістю через знання ринку;
- впровадження нових технологій з метою задоволення потреб споживача.

В рамках технологічного менеджменту проводиться науково-технічна політика, яка є засобом реалізації оперативних задач, вирішуваних у виробничому відділенні і орієнтує діяльність підприємства по тих напрямках, які